

OM PALLIATION

OM REHABILITERING

FORSKNING & UDVIKLING

UDDANNELSE

ARKITEKTUR

PALLIATIVGUIDEN

REHABILITERINGSTILBUD

KVALITET & RETNINGSLINJER

UDGIVELSER

BORGER

Du er her: [Forsiden](#) > [Forskning & udvikling](#) > Andre projekter om palliativ indsats

Forskning & udvikling

Projekter fra REHPA

Udgivelser

Andre projekter om palliativ indsats
Oplad projekt

Konferencer og temadage

Netværk for udvikling af palliation

Forskning og netværk for udvikling
af rehabilitering

Internationale links

Myndighedsbetjening og faglige
udvalg

Eksistentielle behov hos døende kræftpatienter og deres pårørende under terminale forløb på et dansk hospice.

Kontaktperson: Lene Moestrup
Institution: Syddansk Universitet
Telefon: 2990 2168
E-mail: lmoestrup@health.sdu.dk

Start dato 01.09.2011

Adresse:
IST - Helbred, Menneske, Samund. JB Winsløvsvej
Nummer: 9B
By: 5000 Odense C

Beskrivelse: Ph.d.-afhandling

Igangværende, slutter september 2014. Lene Moestrups Ph.d.-afhandling omhandler eksistentielle overvejelser og behov blandt døende kræftpatienter og deres pårørende på danske hospices.

Formålet er for det første at tilvejebringe tværvideenskabelig, forskningsbaseret og praksisrelevant viden om kompleksiteten af eksistentielle overvejelser blandt kræftpatienter og deres pårørende under et terminalt forløb på et dansk hospice.

For det andet at undersøge, hvilke eksistentielle behov disse overvejelser afstedkommer, og hvordan behovene søges imødekommet i dag, og for det tredje at undersøge, om der er brug for nye tiltag eller andre måder at tilgodese dette område på.

Resultaterne kan forhåbentlig spille en væsentlig rolle både i praktisk sygepleje og i sundhedsvidenskab generelt.

De centrale forskningsspørgsmål knytter sig til de tre formål og formuleres som:

1. Hvilke former for eksistentielle overvejelser og behov er centrale for døende kræftpatienter og deres pårørende under terminale på dansk hospices?
2. Hvordan imødekommes de eksistentielle behov i dag på hospice?
3. Hvordan oplever de døende patienter, de pårørende samt relevante ressourcepersoner, at varetagelsen af de eksistentielle behov kan optimeres på hospice?

Metode: Forskningsspørgsmålene vil være styrende for dels et litteraturreview dels tre kvalitative delundersøgelser, idet hvert enkelt forskningsspørgsmål undersøges med flere forskellige tilgange. De fire delundersøgelser vil udføres konsekutivt. Den indhentede viden fra hver delundersøgelse informerer og kvalificerer på denne måde den næste delundersøgelse og valget af metoderedskaber: Fra litteraturgennemgang til feltobservation over kvalitative interviews til teoriudvikling og implementering i praksis.

Delundersøgelser:

- 1) Litteraturreview. Formålet hermed er at opsummere og syntetisere, hvad der på nuværende tidspunkt er beskrevet dels internationalt dels nationalt om eksistentielle overvejelser og

behov hos terminale kræftpatienter.

2) Feltstudier og ustrukturerede samtaler på tre danske hospices.

Der vil her være fokus på deltagerobservation i hospices forskellige rum (patientstuer, spisestue, refleksionsrum mv.), og deltagerobservation af de daglige møder mellem patient/pårørende og de sundhedsprofessionelle, præst og psykolog.

3) Kvalitative semistrukturerede interviews med ca. 15 kræftpatienter og tilsvarende antal pårørende i terminale forløb på hospice svarende til i alt ca. 30 interviews.

4) Fokusgruppeinterviews / enkeltinterviews med de ressourcepersoner, som døende kræftpatienter og deres pårørende i det terminale forløb på hospice har adgang til: læger, sygeplejersker og eventuelt psykologer og præster

Teoretisk ramme: Teoretisk vil forskningsprojektet tage afsæt i eksistenspsykologisk teori. Der vil desuden i analysen af de døende patienters og deres pårørendes eksistentielle overvejelser, meningsdannelse og behov anvendes religionspsykologiske teorier om religiøs coping og den begrebsudvikling, der udspringer heraf. I teori om religiøs coping er der fokus på, hvordan og under hvilke betingelser religiøsitet og spiritualitet kan bidrage positivt eller negativt til håndteringen af stressfyldte situationer, eksempelvis alvorlig sygdom.

Imidlertid har de gældende teorier om religiøs coping primært fokus på religiøsitet og er udviklet i en amerikansk kontekst, der ikke er direkte overførbare til en dansk og mere sekulær kontekst. Derfor suppleres med nyudviklet teoretisk begrebsramme "the Grid" (Niels Christian Hvidt og Peter la Cour 2010) for forskning i eksistentielle behov i sekulariserede samfund, hvis formål det netop er at tjene forskning i danske eksistentielle forhold. Denne begrebsramme egner sig derfor som endnu et af de teoretiske afsæt for projektet, da den tilstræber at være nuanceret og udforskende overfor eksistentielle orienteringer og behov, uanset om de er religiøse, spirituelle, agnostiske, ateistiske eller blot ikke særligt elaborerede.

Begrebsrammens hovedidé er at opdele de livs-meningsskabende domæner i tre (sekulær, spirituel, religiøs) og at sammenholde disse med tre dimensioner, hvori det livs-meningsskabende kan komme til udtryk (kognition, praksis og betydning). Tilsammen formodes dette at give et detaljeret billede af hvilke områder, det vil være relevant at orientere sig i, når man forsker i hvilke typer af eksistentielle orienteringer og behov, der gør sig gældende blandt terminale kræftpatienter og deres pårørende i Danmark.

